

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-97>

УДК 303.7:005.3

**Мурашко Ірина Сергіївна**кандидат економічних наук, доцент,  
Ізмаїльський державний гуманітарний університет  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4635-6921>**Циганова Олександра Сергіївна**кандидат економічних наук, доцент,  
Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0929-1436>**Iryna Murashko**

Izmail State University of Humanities

**Oleksandra Tsyhanova**

Admiral Makarov National Shipbuilding University

## СИСТЕМА ОБЛІКУ ТА БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

## ACCOUNTING AND BUSINESS ANALYTICS SYSTEM IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT

**Анотація.** У статті розглянуто сутність, функціональні характеристики та взаємозв'язок системи обліку й бізнес-аналітики, а також їхню роль у забезпеченні сталого розвитку організацій. Здійснено узагальнення наукових підходів до трактування бізнес-аналізу як інструмента реалізації принципів соціальної відповідальності бізнесу, формування довгострокових стратегій та оптимізації управлінських рішень. Водночас бухгалтерський облік виступає ядром системи обліку, забезпечуючи точність і нормативність відображення господарських операцій. Проведено дослідження взаємозалежності між системою обліку та бізнес-аналітикою, а саме, облік формує первинну інформаційну базу, яка є фундаментом для аналітичних висновків, тоді як бізнес-аналітика визначає нові вимоги до деталізації даних та їхньої інтерпретації. Така взаємодія створює цілісне інформаційно-аналітичне середовище, здатне забезпечити ефективне управління та інноваційний розвиток підприємства.

**Ключові слова:** бізнес-аналітика, система обліку, система бізнес-аналітики, інноваційний розвиток, ефективність управління.

**Summary.** The article investigates the conceptual foundations, functional characteristics, and interdependence of accounting systems and business analytics in the context of innovative enterprise development. It emphasizes that modern economic transformations—driven by globalization, digitalization, competitive pressures, demographic shifts, ecological challenges, and the growing importance of corporate social responsibility—require organizations to integrate traditional accounting practices with advanced analytical tools. Accounting is presented as the core of the information system, ensuring accuracy, compliance, and reliability of financial data, while business analytics extends beyond conventional economic analysis by applying modern technologies such as data mining, predictive modeling, visualization, and scenario planning. This synergy creates a holistic information-analytical environment that supports effective managerial decision-making, enhances competitiveness, and fosters long-term strategic resilience. The study highlights that accounting provides the primary information base, forming the foundation for analytical conclusions, whereas business analytics imposes new requirements on data granularity, interpretation, and transformation into actionable insights. The integration of these systems enables enterprises not only to record past events but also to anticipate future trends, model alternative scenarios, and design innovative strategies. Literature review demonstrates diverse scientific approaches: some scholars emphasize the methodological role of business analytics in strategic planning and sustainability, while others underline its practical application in forecasting, risk management, and organizational transformation. The article synthesizes these perspectives, proposing that business analytics should be viewed as a multidimensional activity combining data collection, processing, visualization, and communication with stakeholders, supported by both technical instruments and soft skills such as critical thinking and collaboration. The research concludes that the interaction between accounting and business analytics is not merely complementary but forms an integrated system essential for innovative development. By aligning normative accuracy with strategic adaptability, enterprises can achieve efficiency, transparency, and resilience in dynamic

environments. Thus, the article contributes to the theoretical understanding and practical significance of integrating accounting and business analytics, offering a framework for organizations to strengthen their management systems, enhance competitiveness, and ensure sustainable growth in the modern economy.

**Keywords:** business analytics, accounting system, business analytics system, innovative development, management efficiency.

**Постановка проблеми.** Сучасна економіка функціонує в умовах глибоких трансформацій, що охоплюють практично всі сфери суспільного життя та господарської діяльності. Глобалізаційні процеси, цифровізація, посилення конкуренції, демографічні зміни, екологічні виклики та соціальна відповідальність бізнесу формують нову парадигму розвитку, у якій традиційні управлінські інструменти вже не забезпечують належного рівня ефективності. У таких умовах підприємства стикаються з необхідністю впровадження інноваційних підходів до управління, що ґрунтуються на інтеграції системи обліку та бізнес-аналітики.

Облікова система традиційно виконує функцію формування достовірної інформаційної бази про господарські операції, ресурси та результати діяльності підприємства. Вона забезпечує відповідність даних нормативним вимогам, точність їхнього відображення та можливість складання фінансової, управлінської й податкової звітності. Проте в умовах інноваційного розвитку цього вже недостатньо, оскільки керівники та менеджери потребують інструментів, які дозволяють не лише фіксувати минулі події, а й прогнозувати майбутні тенденції, моделювати сценарії розвитку та приймати стратегічні рішення. Саме тут ключову роль відіграє бізнес-аналітика.

Бізнес-аналітика розглядається як комплексна аналітична діяльність, що поєднує збір, обробку та інтерпретацію даних із застосуванням сучасних технологій. Вона виходить за межі традиційних методів економічного аналізу, забезпечуючи підприємствам глибше розуміння ринкових тенденцій, стратегічних можливостей та ризиків. У поєднанні з системою обліку бізнес-аналітика створює цілісне інформаційно-аналітичне середовище, яке стає основою для ефективного управління, інноваційного розвитку та стратегічної стійкості організацій.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Вивчення систем обліку та бізнес-аналітики набуло широкого поширення у сучасній науковій літературі. Так, Л.Я. Філіпова акцентує на тенденціях розвитку бізнес-аналітичних систем, які стають ключовим інструментом стратегічної адаптації підприємств [1]. О.Л. Камбур, К.О. Тюлькіна та Т.Б. Панова демонструють практичне застосування бізнес-аналітики для прогнозування перспектив альтернативної енергетики, що підтверджує її значення у стратегічному плануванні [2]. Р. Бруханський та І. Спільник розмежовують поняття «бізнес-аналітика» та «бізнес-аналіз», підкреслюючи роль професійних компетенцій

аналітиків у забезпеченні позитивних змін [3]. О.М. Гострик, М.О. Ганевич визначають бізнес-аналітику як основу інноваційних трансформацій у менеджменті [4], тоді як Б.В. Дмитришин та М.В. Боровий наголошують на її ролі у формуванні конкурентних переваг підприємств [5]. О.Ю. Вінничук та І.С. Вінничук пропонують концептуальні основи практичного застосування бізнес-аналітики [6], а О.І. Щедріна розглядає системний аналіз як методологічну основу прийняття управлінських рішень [7]. О. Гончарук, Т. Ландяк та Л. Мельник доводять, що інтеграція бізнес-аналітики у стратегічне управління забезпечує гнучкість та інноваційність [8]. О. Боярова та Я. Гапончук аналізують тенденції розвитку бухгалтерського обліку в Україні, підкреслюючи потребу цифровізації [10], а М.О. Любимов, Н.С. Педченко, О.В. Артюх-Пасюта, А.І. Мілька та Н.В. Прохар досліджують модернізацію організації облікових процесів та їхню інтеграцію з аналітичними інструментами [11]. Узагальнення цих підходів підтверджує, що облік забезпечує нормативність і достовірність даних, тоді як бізнес-аналітика трансформує їх у стратегічні рішення, створюючи синергію, яка формує основу інноваційного розвитку підприємств.

Водночас, враховуючи результати дискусії та висновків, подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення взаємодії систем обліку та бізнес-аналітики у контексті інноваційного розвитку.

Метою дослідження є визначення сутності, класифікації та функціонального значення системи обліку та бізнес-аналітики, а також обґрунтувати їхню роль у забезпеченні ефективності управлінських рішень та інноваційного розвитку.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** У дослідженні Л.Я. Філіпової бізнес-аналіз трактується як інструмент реалізації принципів соціальної відповідальності бізнесу та створення умов для сталого розвитку як окремих підприємств, так і суспільства загалом. Автор акцентує увагу на його значенні у формуванні довгострокових стратегій компаній з урахуванням економічних, соціальних та екологічних чинників [1]. О.Л. Камбур, К.О. Тюлькіна та Т.Б. Панова визначають бізнес-аналіз як новітню аналітичну концепцію, що репрезентує вищий рівень аналітики для бізнесу. Вони підкреслюють його роль як інструмента, який виходить за межі традиційних методів аналізу та забезпечує підприємствам глибше розуміння ринкових тенденцій і стратегічних можливостей [2].

Р. Бруханський та І. Спільник розглядають бізнес-аналіз як окремий напрям економічного аналізу та специфічний вид аналітичної роботи, наголошуючи на його значенні для управління підприємством і комплексного дослідження фінансових, виробничих та ринкових процесів [3]. О. Гострик та М. Ганевич описують бізнес-аналіз як діяльність, що дозволяє впроваджувати організаційні зміни шляхом визначення потреб та формування рекомендацій, які створюють додану цінність для стейкхолдерів [4]. Б.В. Дмитришин, М.В. Боровий трактують його як сукупність завдань і методів, спрямованих на підтримання взаємозв'язків між стейкхолдерами, нормативними документами та діяльністю організації, що забезпечує узгодженість бізнес-процесів із регуляторними вимогами та стратегічними цілями [5].

О.Ю. Вінничук також вважає бізнес-аналіз діяльністю, яка дозволяє здійснювати зміни в організації, корисні для зацікавлених сторін, і наголошує, що ключовим завданням бізнес-аналітика є виявлення потреб організації та обґрунтування рішень щодо можливих шляхів їх реалізації [6].

О.І. Щедріна визначає бізнес-аналіз як комплекс завдань, методів, кваліфікацій та компетенцій, необхідних для чіткого окреслення проблем бізнесу та пошуку шляхів їх вирішення [7].

Узагальнено бізнес-аналіз можна визначити як аналітичну діяльність, спрямовану на виявлення та розв'язання бізнес-проблем шляхом систематичного збору й опрацювання даних. Його метою є вдосконалення організаційних процесів та оптимізація прийняття управлінських рішень, що відповідають інтересам організації, стейкхолдерів і суспільства загалом. Таке розуміння найбільш точно відображає економічну сутність бізнес-аналізу, підкреслюючи важливість балансу між інтересами компанії та її зацікавлених сторін, що сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств і стабільності економіки на національному рівні.

Водночас бізнес-аналітика розглядається як поєднання аналітичних підходів, інтелектуального аналізу даних, їхньої візуалізації, а також інструментів та інфраструктури для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень. Вона охоплює низку процесів, спрямованих на підвищення ефективності, серед яких підготовка даних, формування звітів, визначення показників ефективності (метрик), порівняльний та описовий аналіз, візуалізація даних і візуальний аналіз (сторітелінг) [8].

На підставі проведеного дослідження існуючих в літературі підходів до визначення поняття «бізнес-аналітика», були виокремлені такі його основні аспекти:

– аналітична діяльність, яка включає систематичний збір, обробка та інтерпретація даних;

– компетентнісний підхід, який передбачає орієнтацію на виявлення потреб організації, стейкхолдерів та суспільства;

– інструментарій, тобто використання методів аналізу даних, бізнес-інтелекту (BI), візуалізації, сторітелінгу;

– Soft skills, а саме, оцінка командної роботи, критичного мислення, комунікаційних навичок;

– стратегічний вимір, що передбачає формування довгострокових стратегій, врахування економічних, соціальних та екологічних чинників;

– інноваційність, зокрема, вихід за межі традиційних методів аналізу, інтеграція сучасних технологій (Data Mining, прогнозування, моделювання);

– зміни в організації, тобто бізнес-аналітика є інструментом впровадження трансформацій, що створюють цінність для стейкхолдерів;

– узгодженість, зокрема, забезпечення відповідності бізнес-процесів нормативним вимогам та стратегічним цілям.

Визначення основних аспектів поняття «бізнес-аналітика» дозволило сформулювати таке його визначення, як комплексна аналітична діяльність, що поєднує збір і обробку даних, інтелектуальний аналіз, візуалізацію та інтерпретацію результатів з метою підтримки управлінських рішень, яка спрямована на виявлення потреб організації та її стейкхолдерів, оптимізацію бізнес-процесів, формування стратегій розвитку та впровадження змін, які забезпечують економічну ефективність, соціальну відповідальність та інноваційність діяльності.

Водночас, щоб зрозуміти практичну сутність бізнес-аналітики, важливо виокремити її основні складові, які формують цілісну систему:

1. Збір та підготовка даних, що включає отримання інформації з внутрішніх (облік, фінансова звітність, CRM-системи) та зовнішніх джерел (ринкові дослідження, соціально-економічні показники) та передбачає очищення даних, їх структурування та інтеграцію для подальшого аналізу.

2. Аналітичні методи та моделі, який передбачає застосування статистичних, економіко-математичних, прогнозних та імітаційних моделей та використання інструментів Data Mining, машинного навчання та моделювання сценаріїв для виявлення закономірностей і трендів.

3. Візуалізація та інтерпретація результатів, а саме, створення інтерактивних дашбордів, графіків, інфографік, що роблять дані зрозумілими для користувачів та впровадження сторітелінгу як способу пояснення складних даних, які допомагають приймати рішення.

4. Оцінка ефективності та KPI, що включає визначення ключових показників ефективності (KPI), метрик продуктивності та їх регулярний

моніторинг, а також порівняльний аналіз результатів діяльності організації з ринковими стандартами чи конкурентами.

5. Підтримка управлінських рішень, а саме, трансформація аналітичних висновків у практичні рекомендації для менеджменту, формування стратегій розвитку, оптимізація бізнес-процесів, управління ризиками та інноваційними проєктами.

6. Комунікація та взаємодія зі стейкхолдерами, який включає забезпечення прозорості та узгодженості бізнес-процесів із нормативними вимогами та стратегічними цілями, оцінку командної роботи, критичного мислення та комунікативних навичок як важливих *soft skills* у бізнес-аналітиці.

Бухгалтерський (фінансовий) облік відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» можна визначити як упорядковану систему збору, реєстрації та узагальнення інформації про господарські операції підприємства, яка здійснюється у грошовому вимірі та забезпечує формування достовірних даних для складання фінансової звітності [9].

Виходячи з цього визначення, система обліку – це комплекс взаємопов'язаних елементів, що забезпечують процес ведення бухгалтерського обліку та створюють єдине інформаційне середовище для управління підприємством. Вона охоплює як нормативно-правові засади, так і методичні, організаційні та технічні інструменти, які гарантують точність, повноту та своєчасність відображення господарських операцій.

Основні складові системи обліку включають:

1. Нормативно-правову базу, які включають закони, стандарти та внутрішні регламенти, що визначають правила ведення обліку та складання звітності;

2. Методологію обліку, зокрема, принципи, методи оцінки активів і зобов'язань, правила амортизації, калькуляції витрат та формування фінансових результатів.

3. Організаційні елементи, а саме, структура бухгалтерської служби, розподіл функцій між працівниками, внутрішній контроль та аудит.

4. Документообіг, який є системою первинних документів, реєстрів та процедур їх обробки, що забезпечує фіксацію господарських операцій.

5. Інформаційні технології, що включає програмне забезпечення та автоматизовані системи, які підтримують процеси збору, обробки та збереження даних.

6. Звітність, зокрема, фінансова, управлінська та податкова звітність, яка є результатом функціонування системи обліку та слугує основою для прийняття управлінських рішень.

Таким чином, бухгалтерський облік виступає ядром системи обліку, а сама система є багатокомпонентною структурою, що забезпечує не лише формування фінансової інформації, але й її аналі-

тичне використання для управління та стратегічного розвитку підприємства.

Визначивши зміст понять «система бізнес-аналітики» та «система обліку», важливо підкреслити, що вони не існують ізольовано, а перебувають у постійній взаємодії. Облікова система формує достовірну інформаційну базу, яка є фундаментом для аналітичних висновків, тоді як бізнес-аналітика трансформує ці дані у стратегічні рішення, що спрямовують розвиток підприємства. Їхній зв'язок проявляється як у спільних елементах, так і у специфічних рисах, що визначають унікальність кожної системи. Саме ця взаємодія створює цілісне інформаційно-аналітичне середовище, здатне забезпечити ефективне управління та інноваційний розвиток організації.

У таблиці 1 відображено, які елементи є спільними для системи обліку та бізнес-аналітики, а які специфічними для кожної системи.

Аналіз порівняння системи обліку та бізнес-аналітики засвідчує, що вони мають низку спільних рис, адже обидві ґрунтуються на роботі з даними, застосуванні аналітичних методів, використанні інформаційних систем, формуванні звітності та забезпеченні контролю достовірності інформації. Водночас їхні відмінності полягають у спрямованості, а саме, облік зосереджений на нормативності, точності та відповідності законодавчим вимогам, тоді як бізнес-аналітика орієнтована на прогнозування, стратегічні рішення та інноваційність. Взаємодія між цими системами полягає в тому, що облік формує первинну інформаційну базу, яка слугує фундаментом для аналітичних висновків, а бізнес-аналітика, у свою чергу, впливає на облікові процеси, визначаючи нові вимоги до деталізації даних та їхньої інтерпретації.

Вплив взаємодії систем обліку та бізнес-аналітики на забезпечення інноваційного розвитку підприємства наведена у таблиці 2.

Аналіз синергії системи обліку та бізнес-аналітики засвідчує, що їхня взаємозалежність є ключовим чинником інноваційного розвитку організації. Облік формує базу достовірних даних, тоді як бізнес-аналітика розширює їхній потенціал, перетворюючи інформацію на стратегічні рішення. Спільне використання цих систем забезпечує багатовимірність даних та їхню інтеграцію з зовнішнім середовищем, перехід від ретроспективного аналізу до проактивного прогнозування, створення єдиної цифрової екосистеми для управління, трансформацію звітності у стратегічний інструмент, підвищення довіри до даних та моделей, розширення кола користувачів від контролюючих органів до стратегічних лідерів.

Таким чином, синергія системи обліку та бізнес-аналітики формує основу для ефективного управління та забезпечує стратегічну гнучкість, що є необхідною умовою сталого інноваційного розвитку підприємства.

Таблиця 1 – Зв'язок системи обліку та бізнес-аналітики

| Категорія              | Елементи системи обліку                                                                       | Елементи системи бізнес-аналітики                                             |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Дані                   | Використання первинної інформації про господарські операції, ресурси та результати діяльності | Масиви даних (Big Data), зовнішні ринкові та клієнтські дані                  |
|                        | Первинні документи (накладні, акти, рахунки), бухгалтерські реєстри                           |                                                                               |
| Методи                 | Аналітичні та розрахункові підходи для оцінки діяльності                                      | Статистичні моделі, прогнозування, Data Mining, машинне навчання              |
|                        | Методи калькуляції, інвентаризації, амортизації, оцінки активів і зобов'язань                 |                                                                               |
| Інформаційні системи   | Використання програмного забезпечення для обробки та збереження даних                         | BI-платформи, ERP-аналітика                                                   |
|                        | Бухгалтерські програми                                                                        |                                                                               |
| Звітність              | Формалізоване представлення результатів для користувачів                                      | Інтерактивні дашборди, візуалізації, аналітичні звіти для стратегічних рішень |
|                        | Фінансова, податкова, управлінська звітність (згідно з законодавством)                        |                                                                               |
| Контроль та аудит      | Перевірка достовірності та відповідності даних                                                | Валідація моделей, перевірка якості даних, тестування сценаріїв               |
|                        | Внутрішній та зовнішній аудит, контроль правильності записів                                  |                                                                               |
| Користувачі інформації | Особи, що приймають рішення на основі даних                                                   | Топ-менеджмент, бізнес-аналітики, маркетингологи, інвестори                   |
|                        | Бухгалтери, фінансові менеджери, контролери, державні органи                                  |                                                                               |

Джерело: розроблено авторами за даними [1–8, 10–11]

Таблиця 2 – Синергія системи обліку та бізнес-аналітики у забезпеченні інноваційного розвитку

| Категорія              | Система обліку (база)                                                                                       | Система бізнес-аналітики (трансформація)                          | Синергійний ефект для інноваційного розвитку                                                                      |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Дані                   | Первинні документи, реєстри, достовірна інформація про операції та ресурси                                  | Масиви даних (Big Data), зовнішні ринкові та клієнтські джерела   | Формування багатовимірної інформаційної бази, що поєднує внутрішні та зовнішні дані для інноваційних рішень       |
| Методи                 | Формування багатовимірної інформаційної бази, що поєднує внутрішні та зовнішні дані для інноваційних рішень | Прогнозування, статистичні моделі, Data Mining, машинне навчання  | Перехід від ретроспективного аналізу до проактивного моделювання майбутніх сценаріїв розвитку                     |
| Інформаційні системи   | Бухгалтерські програми для обробки та збереження даних                                                      | BI-платформи, ERP-аналітика, інтегровані інструменти              | Єдина цифрова екосистема, що забезпечує швидкий доступ до даних і їхню інтерактивну інтерпретацію                 |
| Звітність              | Формалізована фінансова, податкова та управлінська звітність                                                | Інтерактивні дашборди, візуалізації, стратегічні аналітичні звіти | Трансформація звітності у стратегічний інструмент управління та підтримку інноваційних рішень                     |
| Контроль та аудит      | Внутрішній та зовнішній аудит, перевірка правильності записів                                               | Валідація моделей, тестування сценаріїв, перевірка якості даних   | Забезпечення довіри до даних і моделей, що є критично важливим для інноваційних проєктів                          |
| Користувачі інформації | Бухгалтери, фінансові менеджери, контролери, державні органи                                                | Топ-менеджмент, бізнес-аналітики, маркетингологи, інвестори       | Розширення кола користувачів (від контролюючих органів до стратегічних лідерів, що приймають інноваційні рішення) |

Джерело: розроблено авторами за даними [1–8, 10–11]

**Висновки.** Проведене дослідження підтверджує, що система обліку та бізнес-аналітики є взаємозалежними складовими інноваційного розвитку підприємств. Їхня інтеграція формує цілісне інформаційно-аналітичне середовище, яке забезпечує не лише точність відображення господарських операцій, але й стратегічну гнучкість управління. Облі-

кова система виступає фундаментом, що гарантує достовірність і відповідність нормативним вимогам, тоді як бізнес-аналітика трансформує ці дані у стратегічні інсайти, необхідні для прогнозування та прийняття інноваційних рішень.

Висновки можна узагальнити у кількох ключових положеннях:

По-перше, облік і бізнес-аналітика мають спільні елементи, а саме, роботу з даними, використання інформаційних систем, формування звітності та забезпечення контролю, що створює основу для їхньої інтеграції.

По-друге, відмінності між ними полягають у спрямованості, зокрема, облік орієнтований на нормативність і точність, тоді як бізнес-аналітика орієнтована на прогнозування, стратегічні рішення та інноваційність.

По-третє, синергія цих систем дозволяє підприємствам переходити від ретроспективного аналізу до проактивного управління, що є критично важливим у сучасних умовах глобальної конкуренції та цифрової трансформації.

По-четверте, інтеграція обліку та бізнес-аналітики сприяє формуванню нової управлінської

культури, яка поєднує нормативність із стратегічною гнучкістю, забезпечуючи підприємствам стійкість та інноваційний розвиток.

Отже, система обліку та бізнес-аналітики має розглядатися як єдина взаємозалежна структура, що забезпечує ефективність управління, стратегічну стійкість і конкурентоспроможність організацій. Їхня синергія формує основу для інноваційного розвитку, дозволяючи підприємствам адаптуватися до зовнішніх і внутрішніх викликів, інтегрувати міжнародний досвід та впроваджувати сучасні цифрові технології. Саме така інтеграція є ключовим чинником формування нової парадигми управління, яка відповідає вимогам глобальної економіки знань і забезпечує довгострокову перспективу розвитку.

### Список використаних джерел:

1. Філіпова Л. Я. Системи бізнес-аналітики: сучасні тенденції розвитку. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 1. С. 43–48. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2022.257258>
2. Камбур О. Л., Тюлькіна К. О., Панова Т. Б. Використання інструментів бізнес-аналітики для оцінки перспектив розвитку альтернативних джерел енергії в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-15>
3. Бруханський Р., Спільник І. Бізнес-аналітика vs. Бізнес-аналіз: сучасний дискурс, модель професійної компетенції ініціатора позитивних змін. *Інститут бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах глобалізації*. 2022. С. 7–21. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2022.01-02.007>
4. Гострик О. М., Ганевич М. О. Бізнес-аналітика – основа для інноваційних перетворень управлінської складової бізнесу. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 10 (311). С. 72–79. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-10-311-72-79>
5. Дмитришин Б. В., Боровий М. В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. *Центрально-український науковий вісник. Економічні науки*. 2020. № 5(38). С. 214–220. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.5\(38\).214-220](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.5(38).214-220)
6. Винничук О. Ю., Винничук І. С. Концептуальні основи практичного застосування бізнес-аналітики. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки*. 2022. Вип. 45. С. 69–75. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-45-9>
7. Щедрина О. І. Системний аналіз як інструмент прийняття управлінських рішень у бізнесі. *Моделювання та інформаційні системи в економіці*. 2020. № 99. С. 169–183. DOI: <https://doi.org/10.33111/mise.99.15>
8. Гончарук О., Ландяк Т., Мельник Л. Використання систем бізнес-аналітики в стратегічному управлінні підприємством. *Review of Transport Economics and Management*. 2025. Т. 13. № 29. С. 86–97. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2025/339100>
9. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Верховна Рада України. 1999 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 09.12.2025).
10. Боярова О., Гапончук Я. Система бухгалтерського обліку в Україні та прогнозування тенденцій її розвитку. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*. 2025. Вип. 10. С. 287–299. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-287-299>
11. Любимов М. О., Педченко Н. С., Артюх-Пасюта О. В., Мілька А. І., Прохар Н. В. Розвиток організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 2(106). С. 42–47. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2022-2-6>

### References:

1. Filipova, L. Y. (2022). Systemy biznes-analitiky: suchasni tendenciji rozvytku [Business analytics systems: Modern development trends]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologhija*, no. 1, 43–48. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2022.257258> (in Ukrainian)
2. Kambur, O. L., Tiulkina, K. O., & Panova, T. B. (2022). Vykorystannia instrumentiv biznes-analitiky dlia otsinky perspektyv rozvytku alternatyvnykh dzherel enerhii v Ukraini [Use of business analytics tools to assess the prospects for the development of alternative energy sources in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*, no. 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-15> (in Ukrainian)
3. Brukhanskyi, R., & Spilnyk, I. (2022). Biznes-analitikyka vs. Biznes-analiz: suchasnyj dyskurs, modelj profesijnogi kompetenciji iniciatora pozytyvnykh zmin [Business analytics vs. Business analysis: The modern discourse, model of professional competence of the initiator of positive changes]. *Instytut bukhghaltersjokogho obliku, kontrolj ta analiz v umovakh ghlobalizaciji*, pp. 7–21. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2022.01-02.007> (in Ukrainian)

4. Hostryk, O. M., & Hanevych, M. O. (2023). Biznes-analytika – osnova dlja inovacijnykh peretvorenj upravlinsjkoji skladovoji biznesu [Business analytics – the foundation for innovative transformations in the managerial component of business]. *Naukovyj visnyk Odesjkogho nacionaljnogho ekonomichnogho universytetu*, no. 10 (311), pp. 72–79. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-10-311-72-79> (in Ukrainian)
5. Dmytryshyn, B. V., & Borovyi, M. V. (2020). Biznes-analytika ta yii rol v upravlinni konkurentospromozhnistiu pidpriemstva [Business analytics and its role in managing enterprise competitiveness]. *Tsentralno-ukrainskyi naukovyi visnyk. Ekonomichni nauky*, no. 5 (38), pp. 214–220. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.5\(38\).214-220](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.5(38).214-220) (in Ukrainian)
6. Vynnychuk, O. Y., & Vynnychuk, I. S. (2022). Konceptualjni osnovy praktychnogho zastosuvannja biznes-analytyky [Conceptual foundations of practical application of business analytics]. *Naukovyj visnyk Khersonsjkogho derzhavnogho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 45, pp. 69–75. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-45-9> (in Ukrainian)
7. Shchedrina, O. I. (2020). Systemnyj analiz jak instrument pryjnattja upravlinsjkykh rishenj v biznesi [System analysis as a tool for decision-making in business management]. *Modeljuvannja ta informacijni systemy v ekonomici*, no. 99, pp. 169–183. DOI: <https://doi.org/10.33111/mise.99.15> (in Ukrainian)
8. Honcharuk, O., Landiak, T., & Melnyk, L. (2025). Vykorystannia system biznes-analytyky v stratehichnomu upravlinni pidpriemstvom [Use of business analytics systems in strategic enterprise management]. *Review of Transport Economics and Management*, no. 13 (29), pp. 86–97. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2025/339100> (in Ukrainian)
9. Zakon Ukrainy “Pro bukhholderskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini” [Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”]. (1999, with amendments). Verkhovna Rada of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (in Ukrainian)
10. Boiarova, O., & Haponchuk, Ya. (2025). Systema bukhholderskoho obliku v Ukraini ta prohnozuvannia tendentsii yii rozvytku [Accounting system in Ukraine and forecasting trends of its development]. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, no. 10. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-287-299> (in Ukrainian)
11. Liubymov, M. O., Pedchenko, N. S., Artiukh-Pasiuta, O. V., Milka, A. I., & Prokhar, N. V. (2022). Rozvytok orhanizatsii bukhholderskoho obliku v Ukraini v suchasnykh umovakh [Development of accounting organization in Ukraine under modern conditions]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriiia “Ekonomichni nauky”*, no. 2 (106), pp. 42–47. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2022-2-6> (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 12.12.2025